

Barraca de vinya de Serracanta

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Serracanta. Vallhonesta. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al camí de cal Noguera a Sant Pere de Vallhonesta.

Coordenades:

Latitud: 41.67413
Longitud: 1.88435
UTM Est (X): 407134
UTM Nord (Y): 4614197

Classificació

Número de fitxa 08262-126
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Restaurada l'any 2003.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 006A00036
Fitxes associades:
[Serracanta](#)
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía / OPC
Data de registre de la fitxa: ds., 28/08/2004 - 02:00

Descripció

Aquesta barraca es troba a l'àrea d'influència de Sant Jaume de Vallhonestà, a prop de les ruïnes de l'antic mas Serracanta, al camí que porta de cal Noguera al camí a Sant Pere. És una barraca circular, exempta, que es troba en molt bon estat perquè l'any 2003 alguns membres del Centre Excursionista de Sant Vicenç la van restaurar. Té la porta allindada oberta a migdia i coberta amb falsa cúpula construïda a base de filades voladisses en que cada filada es projecta una mica més endins del recinte que la filada anterior. Aquest sistema de construcció es pot observar des de l'interior, on també es poden veure els petits finestrals de ventilació i les fornícules per recolzar coses. Destaca en general l'harmonia del conjunt, essent una barraca del tipus circular gran i representativa d'aquesta tipologia.

Observacions:

Tipologia: planta circular coberta amb falsa cúpula. L'accés és fàcil amb vehicle tot terreny. Es troba enmarcada dins l'itinerari senyalitzat SL-C53 de Sant Vicenç de Castellet a Sant Pere de Vallhonestà.

Història

Els petits masos de Vallhonestà eren parcels dels grans masos que tenien grans extensions de terra. El petit propietari, a més de conrear el seu petit tros de terra, eren aparcers d'un o més propietaris grans, ja que es veien obligats per subsistir. Serracanta era un dels masos importants que a l'Amillament de 1865 (AMSV) tenia 19 parcels, i es coneixia com mas Vallhonestà. Entre aquest i Sant Jaume es repartien l'extensió més important de terres de Vallhonestà. La tècnica de la pedra seca es remunta a la prehistòria i és molt freqüent a tota la conca mediterrània. Es caracteritza per l'ús de la pedra sense morter per a fer diferents tipus de construccions. Generalment la pedra és utilitzada sense treballar i solen ser peces més aviat planes. La pedra tan sols es treballa quan ha de tenir una tasca específica, com una llinda o una cantonera. A la zona del Bages la pedra seca va lligada al món rural i a activitats productives relacionades amb la vinya. S'utilitza per a petites construccions temporals, com les barraques de vinya, aixoplucs, margeres. La tècnica no era fàcil i era freqüent que la fessin grups de persones especialitzades en aquestes construccions que es desplaçaven als llocs on era necessari construir o refer algun element.

Cronològicament es tendeix a datar-les entre el segle XVIII i la segona meitat del segle XIX. Època de l'expansió agrària degut a la gran demanda de vins i licors en el mercat, que es va mantenir en auge fins l'arribada de la fil·loxera a finals del segle XIX i la industrialització que van frenar la producció i com a conseqüència es modifiquen les condicions dels contractes de conreu que afectes especialment als rabassaires. Això provoca una caiguda en l'ocupació de rabassaires que seran absorbits per la nova indústria tèxtil. Aquest increment de la producció vinícola va empènyer a bona part dels propietaris a roturar els boscos i a plantar mitjançant el sistema de feixes, camps i turons fins aleshores considerats marginals. Els pendents de les vessants de les muntanyes es van convertir en camps de conreu de les vinyes, amb parets de pedra que impedièren l'erosió del camp. Cada vinya tenia la seva barraca. La finalitat de les barraques era disposar d'un lloc per guardar les eines, alguns estris de cuina i el càntir d'aigua, i on els pagesos s'aixoplugaven de la pluja, feien la migdiada i a vegades dormien. Les barraques són de dimensions generalment petites, amb una alçada exterior que no supera els 3 metres i uns 2,60m interiors de mitjana. Generalment son cobertes amb volta i les portes són adintellades. La llinda generalment està formada per una llosa més gran i ben treballada. No és gaire freqüent la porta adovellada a la zona. Els marges de pedra seca constitueixen un model de paisatge molt característic del sud europeu. Tenen tan valor constructiu com paisatgístic. L'abandonament de l'ús està provocant la seva degradació i desaparició.

Bibliografia

SOLER, J.M. (1988). La tècnica de pedra seca. La construcció popular. Dovella, nº 29. Manresa.
BERRAL, A. (2001). Construccions rurals a la conca del riu Llobregat. XLIV Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos. Sant Vicenç de Castellet. Centre d' Estudis del Bages. Pp. 103-109.

